

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 217.

V Ljubljani, v petek 22. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Naša politiška dijagnoza.

K. Nesrečne politiške razmere v naši državi vznemirjajo glavo in srce vsakemu poštemu domoljubu. Treba jih ozdraviti; v tem so si jedini vsi, ki niso naravnost nasprotni obstoju avstrijskega cesarstva. A kako? Na to doboš celo vrsto raznih odgovorov, ki se pa vsem pozna nejasnost in negotovost. Najnavadnejši slove: vlada mora pokazati večji moč; upre naj se veleizdajstvu in je — če treba — tudi s silo potlači. Po ceni je tak svet in na prvi pogled se res vidi, da obsega jedro politiške modrosti. Toda v istini je ima ubogo malo.

Najpreje se pozablja pri tem nasvetu, da duševnih sil ni mogoče premagati z materijalnimi silami, marveč samo z duševnimi. Pozablja se, da liberalni temelj, na katerem sloni naša država, nima v sebi do mala nobene etiške vsebine in da zato vlada, ki se mora držati tega temelja, ne sme kazati ničesa v svojem administrativnem delovanju, k čemer je zakonodavstvo ne pooblašča. Kar stori preko teh mej, ima nujno značaj absolutizma. In tega se moramo bolj bati, nego česar koli družega. Če n. pr. mi Slovenci s stališča stroge pravičnosti pozivljemo vlado, naj poseže v našo korist med naše nasprotnike, zahtevamo s tem nekaj od nje, česar po državnem značaju dati ne more. Pravičnosti namreč v objektivnem smislu ne pozna zakonodavstvo in vsled tega tudi ne administracija. To kar bi jedna vlada smatrala za pravico, bi bilo drugi krivica. Pravičnost se namreč po duhu novodobnih držav ne meri po kakem absolutno veljavnem, objektivno nespremenljivem pravu, marveč meri se po subjektivnem, spremenljivem naziranju. Pravičnost ne stoji sama za se, marveč se toimači kot zavisna od nečesa nestalnega. Administrativna oblast — to čujemo vsak dan — tolmači vse, vsaj tako zatrja, z ozirom na splošne državne koristi. Ta pojem se pa menja in je različen po vsebini tudi pri tistih, ki res hočejo imeti krepko državo. Splošne državne koristi se umevajo po verskem in politiskem naziranju različno. Katoličan si jih tolmači vse drugače, nego brezverec; kar se jednemu zdi za državo škodljivo, se vidi drugemu koristno ali celo potrebno. Tako je tudi glede na politiško prepričanje. Nam n. pr. je dualizem ali trodržavna zveza v pojmu državnih koristij vse kaj družega, nego nemškimi liberalcem ali nacjonalcem. V pojmu splošnih državnih koristij se lahko privzame pomen južnega Slovenstva; lahko se pa tudi opušča. Federalizem in na drugi strani nemški državni jezik — oboje lahko prebiva v tem pojmu. Po ti poti torej ni rešitve iz te zmede. Vlada, ki si ustvari svoj pojem o državnih koristih, je pri tem, dokler ostane na krmilu, v svoji sodbi tako rekoč absolutna. Čim se menja vlada, se menja tudi ta pojem, na katerega so se sklicevale pri nas vse vlade — i Auersperg, i Taaffe, i Badeni; nanj se sklicuje tudi Thun.

Toda to še ni vse. Važnejše in pomenljivejše je, da vlada le malo premore. Vse državno življenje nam kaže, da moramo poleg javnih faktorjev računati tudi z skritimi, tajinstvenimi neznani.

kami. Zato tudi ni mogoče na temelju tega, kar vidimo pred seboj, napraviti nobene pravilne dijagnoze državni bolezni, še manj pa jasno prognozo. Mnogo dogodkov je takih, da si jih ne moremo razlagati. Vzlasti v politiskem življenju našega naroda je toliko z dejanskimi premisami prekoslovnih pojavov i kar se tiče nemških, še bolj pa kar se tiče laških sosedov, da jih je nemogoče do dobra raztolmačiti.

V umstveni analizi taci dogodkov in celega sistema, ki nas tlači, pravimo pač, da smo žrtva zunanje politike. To pa le prestavlja neznanje z jednega na drugo mesto, a nikakor je še ne razlaga. Zunanja politika je neznanka sama za se; moči, ki se skrivajo za njo, ki delujejo v nji, ki jo uporabljajo v našo škodo, so tajne. Z njimi se ne da računati, ker jih ne poznamo, in zato je naša osuplost, neokretnost v politiskem delovanju nekaj naiven radikalizem brez vsebine, brez konkretne oblike, popolnoma umljiva posledica naših razmer. Igrajo se za našo eksistenco; to je gotovo; a kdo meša karte, tega ne vemo.

Povestnica razkriva take spletke sila prepozno. Kako skrito je tako gibanje, nam priča jasno Dreyfusova zadeva. O tem, da je ta žid kriv, ne dvomi in ne more dvomiti nobeden, kedor se je pečal ž njo brez predsodkov. Poštenim, značajnim njegovim sodnikom se mora verjeti. In ti so ga dvakrat obsodili. A njegovih tajnih zvez in bistva njegovega izdajstva vendar ne vemo. Pomnimo pa pri tem, da je Francosko republikanska država. Če so tam mogoče tako tajne spletke, kjer je tako rekoč vse prebivalstvo poklicano, da vlada, koliko bolj drugod!

Vzglede zato imamo s prošlih časov dovolj. Vransko leto je izišla princa Krafta zu Hohenlohe-Ingelfingen, l. 1892 umrlega bivšega generaladjutanta cesarja Viljema I., knjiga z naslovom »Aus meinem Leben«, v kateri slika svoje dogodke z Dunaja. Leta 1854., ko se je pričela krimska vojska, je bil prideljen pruskemu poslanstvu na Dunaju. Vojni minister grof Waldersee mu je naročil, naj poizveduje o številu, o gibanju in o načrtih avstrijske armade. »Kje dobotе stvarino za svoja poročila, je vaša stvar; v Avstriji se tako vse izve, če kedo zna zabavati ženske«, tako mu je dejal.

Mladi princ se je res lotil svojega dela in njegovo poročilo je časih ob istem času že priromalo v Berlin, ko se je povelje, o katerem je poročal, podpisalo. Med svojimi vohuni opisuje nekoga, ki ga imenuje »Jeremija«. Ta mož je služil hkrati nemški, ruski in avstrijski vladi. Imel je tajan dostop k najvišjim generalom, da celo k cesarju.

Točno je poznal gibanje avstrijske tajne policije. Pruskemu princu, ki ga je učil strategike in nauka o vtrjevanju trdnjav, predno ga je spustil na pot, je prinesel načrte trdnjav v Lincu, Josefstadtu, Theresienstadtu, Krakovem, Levovem, Premišlju, Črnovicah in Sučavi. — Cesar ni zmogel princ s tem izdajavcem, je dobil drugod. Točno je bila o vsem podučena njegova vlada. Kako je ta vse to izrabljala, tega ne pove njegova knjiga, a jasno nam je, da ni ostalo samo na papirju.

Taki dogodki ne osvetljujejo samo našega Kraljičinega gradca, marveč nam odpirajo do cela nov svet pri umevanju politiških dogodkov. Ne samo tuje vlade, marveč tudi druge sile — židovstvo, masonstvo — so na delu. In kjer vspeva vohunstvo, vspeva tudi pozitivno vplivanje. Potov sicer ne poznamo, a dejstva vidimo. — Kaj premore nasproti takim silam kakeršnokoli, še poštenejše ministerstvo, s svojim že v svojem bistvu določenim efemernim značajem.

In še pri nas, ko je vendar očito, da se obilo državnega uradništva do cela javno sklaplja z obstrukcijskimi elementi najhujše baže. Vlada je brez moči in kolikor bi se mogla ganiti z ozirom na tajne sile, ji jih pa veže birokracija. Tako je! Potem se pa vpoznaj v javnem življenju, potem pa razloži, odkod neznosne razmere!

Vpoštevajmo ta dejstva in si odgovorimo: Ali je še kaj smešnejšega, nego če se rabijo kot nepobiten à tout — državni poslanci, češ ti lahko vse store, in ker ni boljše, je to znamenje, da niso za nič? V letošnjem »Obzorniku« (št. 1. str. 36 nasl.) je dr. Ušeničnik v klasiškem sestavku opisaval »veliko laž naše dobe« — konstitucionalizem in parlamentarizem brez objektivno veljavnih etiških načel, — brez religije. Priporočamo ga v proučevanje vsem, ki se zanimljejo za javno življenje. Saj nam je tako živa potreba globljega razmišljanja in samostojnih jasnih sodb o javnosti in o politiki, da odložimo s časništvom vsekano šablonsko površnost in da se nam ne bo treba dajati varati velikim lažem in sleparijam, ki brez dokazov splošno vživajo veljavnost aksiomov! Potem si bomo lahko razložili, zakaj nam je nemožna točna politiška dijagnoza.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. septembra.

Novotimenovani člani gospodske zbornice, katerih imena smo včeraj objavili, so nekako enakomerno razdeljeni na vse tri stranke gospodske zbornice, vendar pa trdijo listi, da je dobila desnica pri tem največji delež. Deset, tako trdijo dunajski listi, je desničarjev, sedem levičarjev, ostalih sedem se pa bržkone pridruži takozvani srednji stranki. Na desnici si bodo poiskali prostorov baron Berger, opat Grashöck, vitez Madeyski, dr. Mattus, knez Montenuovo, grof Potocky, dež. glavar Rhomburg, grof Szeptycki, grof Ungnad in baje tudi zmerni Mladoch Woňanka. Levica je baje precej oškodovana, ker z najnovejšim imenovanjem ni dobila toliko članov, kolikor jih je pomrlo od zadnjega imenovanja 25. marca 1897, in so vsled tega zelo nezadovoljni levičarski krogi s »poslednjim« delom ministerskega predsednika grofa Thuna. Dunajski večji listi objavljajo tem povodom daljše opise novih mož. Nas zanimajo le bolj desničarji. Baron Berger je te dni dopolnil 50. leto starosti ter je posebno znan po svojih socialno-političnih spisih ter po svojih govorih na raznih katoliških shodih. Pripadal je vedno strogo katoliškemu krogom, kjer uživa veliko zaupanje. — O opatu Grashöcku, cistercijanu samo-

stana Wilhering na Gorenje Avstrijskem, je dosedaj v javnosti le toliko znano, da se ni pečal s politiko. — Vitez Madeyski, sedaj 58 let star, je član poljskega kluba, in je znan kot član koalicijskega ministerstva, katero je vrgla celjska gimnazija, za kateri zavod se je Madeyski kot naučni minister najbolj zavzel. S sedanjo politiko poljskega kluba pa mož ni posebno zadovoljen. — Dr. Mattuš, 63 let star, je bil za Taaffejeve dobe voditelj Staročehov ter bil v zbornici večkrat budgetni referent. Sedaj je višji ravnatelj češke deželne banke. Knez Alfred Montehuovo je sedaj drugi višji dvornik cesarjev, grof Potocki pa zastopa v gališkem deželnem zboru kmečke občine Chrzanow in je eden najbogatejših posestnikov. — Tovarnar Adolf Rhomborg je deželni glavar po ogromni večini katoliškega deželnega zastopa Predarlskega in stoji na čelu katoliškemu gibanju v deželi. — Poljak grof Szeptycki je kmečki zastopnik v gališkem deželnem zboru in bogat posestnik. — Grof Ungnad pl. Weissenwolf je član katoliške večine gorenje-avstrijskega deželnega zbora, Wohanka je pa v dobi od 1890 do 1895 v državnem zboru zastopal praško trgovinsko zbornico ter se pridružil zmernemu krilu mladočeške stranke. — Najstarejši izmed sedaj imenovanih članov je 81letni vitez Proskovetz. 27. marca 1897. je kot starostni predsednik otvoril parlament ter se v zbornici pridružil slobodni nemški zvezi. — Najnovejšo imenovanje je znak, kakor potrjuje tudi oficijozni »Fremdenblatt«, da se bližamo otvoritvi državnega zbora, katerega pa po mnenju dunajske židinke ne bo sklical sedanji ministerski predsednik grof Thun. Vederemo!

Nagodbene zakone objavi dunajski uradni list v najkrajšem času, ker so odstranjene poslednje težkoče, ki so obstajale do zadnjega časa mej avstrijsko vlado in upravo avstro-ogerske banke. Kakor smo poizvedeli, so vsi člani Thunovega kabineta prve dni minulega tedna podpisali dotično naredbo na podlagi zasilnega paragrafa 14. Treba je torej le še najvišjega potrjenja, kar se zgodi morda še te dni, ker se vladar že danes povrne na Dunaj. Po zatrdilu »N. Fr. Presse« se prične z objavljenjem nagodbenih predlog akutna ministerska kriza, ker s tem poteče doba Thunovega ministerstva in toraj poda kabinet skupno ostavko. Takoj nato se prične s sestavo novega ministerstva in na čelo novi vladi stopi knez Alfred Liechtenstein. Poslednji se je že prošli teden razgovarjal z grofom Thunom na Dunaju, kar kaže še posebno potrjuje navedeno poročilo dunajske židinke. Tudi v tem slučaju moremo seveda reči: Vederemo!

Češka tehnika v Brnu se otvori še v tem letu in sicer v malo dneh. Z odlokom z dne 19. t. m. iz Celovca je namreč cesar odredil, da se otvori češka tehnika v Brnu in sicer takoj inženerska šola. Z odlokom z dne 21. t. m. so pa imenovani za to šolo naslednji profesorji: dr. K. Zahradnik, profesor na zagrebškem vseučilišču za matematiko, Jan. Sobotka na dunajski tehnični šoli za geometrijo; minerologijo in geologijo bo poučeval dr. J. Jahn, asistent na drž. arheološkem zavodu na Dunaju, risanje pa akademični slikar Schweiger. S tem se je izpolnila Čehom jedna vročih želja.

Za praško nadškofijsko stolico imenujejo listi še vedno celo vrsto kandidatov, vendar pa ima sedaj največ nade olomuški kanonik baron Skrbensky, ki biva ravno te dni na Dunaju. Listom poročajo dunajski referenti, da bo to vprašanje rešeno v najkrajšem času, in »Bohemiji« poročajo iz Olomuca, da je imenovan kanonik že imenovan za nadškofa. Kanonik Leon baron pl. Skrbensky je bil rojen 12. junija 1863, bogoslovje je študiral v Olomucu in v Rimu ter je bil leta 1889 posvečen v duhovnika. Kapelanoval je v Dubu pri Olomucu in Og. Ostravi, pozneje je postal župnik v avstrijski Sleziji ter ob enem častni kanonik olomuški, pred nedavnim se je pa preselil kot pravi kanonik na svoje dosedanje mesto.

Pomilošcent Dreyfus, ki se nahaja sedaj v Carpentras pri neki prijateljski rodbini, še ni zadovoljen s svojo usodo, akoravno mu je zelo naklonjen vojni minister Gallifet, kakor je razvidno iz njegovega priporočila predsedniku Loubetu. Pred odhodom iz ječe je namreč zapisal naslednjo izjavo ter jo objavil v »Aurore«: Republikanska vlada mi je dala zopet svobodo. Toda to ne po-

meni ničesar brez časti. Nadaljeval bom, da se popravi grozna zmota, katere žrtev sem. Hočem, da zve cela Francija konečno razsodbo, da sem nedolžen. Srce bo še le tedaj mirno, ko ne bo več nobenega Francoza, ki bi veroval v mojo krivdo. — Toraj res še ne bo miru! Pomagal mu bo seveda tudi Zola, ako bo le še našel kako sodišče, ki se bo hotelo pečati z njegovo umazano afero. Toda v Franciji je vse mogoče in tudi to ni izključeno.

Anglija in Transval. Vkljub temu, da je predsednik Krüger precej odločno odbil Chamberlainovo zahtevo, bo vendar minulo še nekaj dni, predno Anglija napove vojsko neubogljivim Transvalcem. Mesto napovedi prično se sedaj nova pogajanja mej Krügerjem in Chamberlainom in prvi je prepričan, da se ugodno reši zamotano preporno vprašanje. Pomožni diplomacijski viri še niso usahnili, pravijo razni angleški listi in kraljica Viktorija, na katero se je baje Krüger že obrnil, še ni izrekla svoje končne sodbe. V Transvalu je toraj velika večina prepričana, da ne pride do krvave vojske mej obema državama, drugače pa sodijo oni, katerim je le predobro znana velika sebičnost Angležev. V Angliji je namreč precej močna za vojsko vneto stranka, mož, ki se potegujejo za mirno rešitev, je primeroma zelo malo, a obe stranki sta jedini v tem, da se vojska ne sme prej pričeti, dokler ni vse pripravljeno. Danes se snide ministerski svet in še le ta bo v slučaju, da se res napove vojska, ukrenil potrebne korake. Zato se je pa tudi Chamberlain spustil še v nadaljna pogajanja, ker sicer bi bilo precej sumljivo, da se tako dolgo odlašajo z napovedjo. Čas formalnih pogajanj bodo znali Angleži dobro porabiti in potem šele povedo jasno svoje mnenje.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 20. septembra.

(Konec.)

Poročilo finančnega odseka o prošnji predstojništva uršulinskega samostana za popravilo poslopja vnanje ljudske in meščanske šole je kazalo o velikem prijateljstvu liberalnih mestnih očetov do samostanskih šol. Zdravstvena komisija je v poslopju uršulinskih šol konstatovala nedostatke, katere je mestni šolski svet naročil nemudoma odstraniti. Vsled tega je samostan dal izvršiti razna zidarska in kleparska dela, upeljal je dobro ventilacijo, uredila so se stranišča, kar je skupno stalo 7694 gld. 79 kr. Ker samostan mestu vzdržuje dekliško šolo, prosi samostan obč. zastop, da mu stroške za popravila povrne. Finančni odsek — poročevalec dr. Požar — predlaga, da se prošnji ne ugodí. Obč. svetnik Gogola opozarja, da uršulinski samostan veliko stori za mesto, ker vzdržuje mestu šolo, katero bi sicer moralo mesto vzdrževati na svoje stroške. Dolžni smo dati vsaj toliko, kot smo druga leta prispevali. Predlaga najprej, naj se izplačajo prispevki zadnjih treh let, potem pa predlaga svoto 1500 gld. Njegov predlog je ostal v znatni manjšini. Zastopniki učiteljstva so glasovali za predlog finančnega odseka. Sosebno značilno je, da je podžupan Bleiweis vstal raz svojega sedeža ter napram predlogu obč. svetnika Gogole patetično vsklikal: »Kako pridemo mi do tega? Deželni šolski svet je tudi kazal na nedostatke. Na deželi morajo biti zdrave šole, pa tudi v Ljubljani!« Strast slepi jasnost.

Sklene se nakupiti za magistratno pisarno pisalni stroj. Poročevalec dr. Požar.

Vsprejme se nasvet poročevalca obč. svet. Svetka, da občina pristopi k društvu avstrijskih narodov kot član z 200 gld.

Slede poročila stavbenega odseka:

Po poročilu obč. svetnika Žužka se uvrsti Vodmat v kolodvorski stavbeni t. j. notranji okraj. Sedaj torej dobi tudi Vodmat — trotoarje in železne ograje pred vrtovi.

Zadeva Fran Godčeve stavbe in pekovske obrti se odstavi z dnevnega reda.

O gradnji »Mestne ubožnice« v Gradišču poroča obč. svet. Žužek. Dela se oddajo: zidarska dela tvrdki Treotovi za 16.647 gld. 40 kr., kamnoseška dela Ig. Čamerniku za 720 gld., tesarska dela Zakotniku za 4130 gld., krovsko dela Zakotniku za 360 gld., kleparska dela Lenčju za 430 gld. 6 kr., mizarska dela Krügerju za 2069 gld. 99 kr., ključavničarska dela Brekvarju in

Irkiču za 1745 gld. 15 kr., dobava železnih vezij Spreitzerju za 1020 gld. 50 kr., steklarska dela dela Kolmanu za 300 gld. 79 kr., plesarska dela Makovcu za 203 gld. 43 kr., pečarska dela Kalmusu za 850 gld., slikarska dela Staretu za 440 gld., instalacijska dela tvrdki Eckerjevi za 441 gld. 50 kr. Poročilo pravi, da tisti Nemci, ki so tu delo dobili, niso sovražni — obč. zastopu.

Napravo dveh kapnic poleg mestne šole na Barju se sklene toliko časa odložiti, da se poskusi z vrtanjem glede kakovosti vode. Poročevalec obč. svet. Žužek.

Za projektovane poprave v poslopju mestne Švicarije se dovoli 347 gld. 40 kr. Poročevalec obč. svet. Žužek.

Isti poročevalec predlaga, naj se zavrne priziv Jerneja in Marije Erzin v zadevi stavbe pri njegovi hiši na Karolinskej zemlji, »ker ako hočeta popravljati, naj hišo podreta in na novo zidata«.

Predlog vsprejet.

Fran Globotschnigg se je pritožil, ker se mu ni dovolilo ob njegovi tovarni v Metelkovih ulicah napraviti zidano ograjo ter se je zahtevalo, naj naredi železno ograjo. Poročevalec Turk predlaga odklonitev pritožbe, kar se zgodi.

Poročila policijskega odseka:

O delovanju ljubljanskega gasilnega društva v prvi polovici tekočega leta poroča obč. svetnik Majaron. Društvo je imelo 1 občni zbor, 12 odborovih sej, 2 službeni zborovanji, 16 vaj, posredovalo je pri 2 požarih ter je oskrbovalo straže v cirkusu. Ker se strel z grada slabo sliši, prosi društvo, da se mestne policijske stražnice preskrbe s trombami, ki naj o požaru kličejo ognje-gasce k delu. Sprejeto.

Detektivu Franu Ljubiču se dovoli 50 gld. na leto prispevka za obleko. Poročevalec doktor Majaron.

Obč. svet. Bleiweis je poročal, da se kuga bliža. Zato treba zdravstvene komisije razširiti oziroma ustanoviti poleg dosedanje še 2 komisiji, ki naj pregledajo potem zdravstvene razmere v stanovanjih. Določilo se je, da bodo po ljubljanskih stanovanjih po zimi kugo iskali: Turk, Klein, Dimnik in Tosti.

O računih za zdravlila mestnim ubogim leta 1898. poroča svet. Bleiweis. Stroškov je 1027 gld. 59 kr., »ker so siromaki dobivali celo taka zdravlila, ki niso v zapisniku zdravil za uboge«. Odobreno z zahvalo zdravnikom za nesebično delo pri oskrbovanju bolnikov.

Klavničnega ravnateljstva poročilo o regulativu mestne klavnice je imel v rokah obč. svet. Bleiweis ter je 34 paragrafov prebral v »klavnični« slovenščini. Nov regulativ se je naredil, ker se l. 1884. ni poslal v potrjenje vladi in ker so se sušilci pritožili radi previsokih taks.

Obč. svet. Velkavrh je želel, da se napravi iz glavnega drevoreda »Zvezde« proti kazini trotoar. Župan pritrdi.

Sledi tajna seja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. septembra.

(Slovenski in hrvatski državni poslanci) so se sešli danes ob 1. uri pri dež. odborniku Fr. Povšet u. Iz Dalmacije je došel na posvet deželni glavar in poslanec dr. Bulat.

(K sestanku načelnikov desniških klubov) se v ime zveze odpelje iz Ljubljane posl. Povše nocoj na Dunaj, kjer je jutri ob 10. uri seja.

(Duh. spremembe v ljubljanski škofiji.) Za župnijo Moravče je prezentiran gosp. Ivan Bizjan, župnik na Brdu, za župnijo Sv. Trojico nad Cerknico g. Jakob Merc, župnik v Rajhenburgu ob Savi na Štajerskem, ki je bil vsprejet v ljublj. škofijo. — G. Alfonzu Levičniku, knezoškof. tajniku, je zaradi bolezni dovoljen daljši dopust. Razpisane so župnije: Javorje, Poljanica, Sveta Planina, Trata, Unec do 7. oktobra t. l., župniji Slavina in Brdo pa do 20. oktobra t. l.

(Bogoslovne šole) v Ljubljani se prično po navadi z oktobrom, zglasovati se je letos zaradi nedelje dne 2. oktobra (ponedeljek).

(Slovensko gledališče.) Ob praznih ložah, skoro polnem parterju in natlačenih stojiščih se je včeraj pričela sezona slovenskega gledališča z

narodno igro s petjem v petih dejanjih: »Vaški podobar«, spisala L. Ganghofer in J. Neuert. Od letošnje sezone si prijatelji slovenskega gledališča mnogo obljublajo. Nova intendantca kaže resno voljo. Trdi se, da bode pozvala le umetniško stremljenje slovenskega gledališča in ničesar drugega. Vsekakor se nam zdi dobro znamenje, da se je sezona otvorila z narodno igro, ki se je doslej na korist marsikateri neslani modernosti namenoma zanemarjala. »Vaški podobar« je včeraj dobro ugajal. Stroga kritika bi morda precej prebrskala njegovo istinito umetniško vrednost, a nam se zdi, da igra, ki globoko vpliva na plemenita čustva človeka in mu ves čas vzdrži pozornost na dogodke na odru, je zelo pripravna za gledališče, ki si mora svoje občinstvo še le vzgojiti ter mora vsled tega v prvi vrsti stremeti za tem, da privabi v gledališče najširše sloje naroda. Tako se je povzpelo češko gledališče in tako se povspni slovenski Talijin hram! Sinoči uprizorjena igra lepo razvija ljubezen do starišev, kaže zmago plemenite ljubezni in ima povrh vrsto veselih prizorov, vsled katerih se tudi razvajenejši del občinstva rad sprijazni z nauki, ki časih pridejo preko ust »starega Lenarta«. Mnogo sorodnosti ima igra z »Reyčkom Andrejčkom«. Njegovega tovariša »starega Lenarta« bode občinstvo vedno rado gledalo in kozji pastir Lojze bode vedno vpešno konkuriral z bebastim Ažetom. Ti dve vlogi pa sta včeraj mojsterski igrala gospoda Inemann in Housa, sosebno zadnji je kozjega pastirja igral z originelno masko. Sinoči pa smo tudi od domačih igralcev videli, da se jim na odru prav nič ne pozna tisto, kar je iz ranje dunajske »Mladosti« prešlo v predale našega liberalnega kolege. Tekom sezone bomo sosebno pozornost obračali na domače igralce, ki so jedro domačega gledališča. K sinočni uprizoritvi opazujemo, da kletvina ne spada baš v delokrog narodne igre. Kako kletvina vpliva sosebno na stojišča, kaže bučni smeh, ki spremlja kletvino, kakor bi bil to najduhovitejši dovtip. Kmečko preklinjevanje ne spada na oder. — Jutri se bode predstavljala prvič veseloigra v štirih dejanjih: »Potovanje gospoda Fajdige«, po francoskem igrniku Ev. Labichea in Ed. Martina prirejena za slovenski oder. V nedeljo pride na vrsto zopet »Vaški podobar«. Prihodnji terek je prva operna predstava »Cavalleria rusticana«, poleg nje se bode igrala veseloigra »Sama med seboj«. Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer, začetek ob 1/8. uri.

(O sestanku krščansko mislečega dijaštva.) Liberalne slovenske akademike utegne zanimati sodba g. vodje prof. Tomo Zupana o sestanku krščansko mislečega dijaštva. Želeli bi, da »Slov. Narod« ponatisne te-le monsignora Tomo Zupaneve besede iz »Zg. Danice«: »Mi prisrčno pozdravljamo to vednostno stremljenje našega nadebudnega visokošolstva trdeč, da le po versko življenje in ljubezen do vednosti reši naš inteligentni naraščaj. Orjaka nosita nad portalom ljubljanske bogoslovne navidezno lahkotno ploščico napisom »Virtuti et musis — čednosti in vednosti«, a šibi se jima ob tej nošnji vendar le nadčloveško krepo udovije. Le samozatajevalnim naporovanjem torej do kreposti in do vednosti! Zvečer se je izvršil tudi tam »komers« v proslavo »krščansko socijalnemu delavstvu«. Kar kosali so se ob tej priliki pevci-bogoslovci z dečki-pevci ter ženski kor s tamburaši tako, da so vneti govorniki komaj mogli do besede. »Zg. Danica« poroča o tem prosi svojih bralcev le samo ene usluge svojemu narodu. Molite, bralci, naj bi se prihodnje leto sestali že vsi, prav vsi slovenski dijak — in če ne še popolnoma zedinjeni vsaj bližajoči se blaženemu edinstvu: da postanemo vsi eno! Draga akademiška mladež! Ni nas Slovencev veliko — in če se prav vsi združimo, še nas ni veliko. Odpustite si svoječasna nepovoljna prenačlenja in postanite pod devizo »Čednosti in vednosti« vsi eno! Sv. Pavel uči: »Prosim Vas pak, bratje, da vsi eno govorite in da med vami ne bo razprtja... je-li mari Krist razdeljen?« (I. Kor. 1. 10. 13.)

(Cesar v Celovcu.) Iz Celovca, dne 20. sept. Kakor že omenjeno, se je cesar podal v nedeljo popoldan na vrbsko jezero. Vozil se je zopet z nadvojvodo Franc Ferdinandom. Vozil se je po novi Franc-Jožefovi cesti na južni strani

jezera. Pri mostu ob Glinici so cesarja slovesno vsprejeli celovski okoličani. Ogovoril je cesarja tu najprej deželni glavar. Ob stranh so stali otroci iz okoličanskih šol z učitelji, požarne brambe itd. Bila je navzoča tudi duhovščina. Slovenci so cesarja zopet pozdravljali z »živio«-klici. Otroke so pozneje pogoščevali. — Na Otoku si je cesar z vidnim zanimanjem ogledal obedve starinski cerkvi. Pri prvi cerkvi je cesarja sprejel župnik Peterman, pri drugi knezoškof, ki je cesarja vodil po cerkvi in ga pozneje spremljal do pristanišča. Od tam se je cesar na parniku »Helios« odpeljal v Porečje. — Vreme se je bilo zjasnilo, a vkljubo temu se niso mogle izvršiti vse točke vsporeda. Ljudstva se je zbralo ogromno. Cesar je izstopil pri Werzerju, kjer mu je neka deklica poklonila šopek cvetic. Občinski zastopi, duhovščina in razni drugi odličnjaki so tam pozdravili cesarja. Cesar si je ogledal vse letovišče in govoril z mnogimi osebami. Po vlaku se je na to povrnil v Celovec. — Danes — v sredo jutraj se je cesar odpeljal v Meran, kjer bo (v Paseiru) navzoč pri odkritju Andrej Hofer-jevega spomenika. Vsako oficijelno slovo je bilo odpovedano. Vkljubo temu se je zbralo na kolodvoru in v kolodvorski ulici mnogo ljudstva. Na kolodvoru so bili navzoči predstojniki raznih uradov, knezoškof, župan, dež. glavar itd. Cesar se je prijazno poslovil od vseh in se izrazil, da je bilo njegovo bivanje na Koroškem prav prijetno. Proti pol 7. uri je oddrhal dvorni vlak proti Beljaku, a ne po južni železnici, — ker je bil v Vrbi neki stroj skočil iz tira — marveč po državni železnici preko Št. Vida. — V Beljaku, Špitalu in Zgornjem Dravogradu je cesar sprejemal deputacije. Dež. predsednik je cesarja spremljal do deželne meje. — Cesar je razdelil povodom svojega bivanja v Celovcu med drugimi sledeče podpore: Otroškim vrtcem 200 gld., katol. rok. društvu 100 gld., Elizabetinemu društvu 150 gld., Vincencijevi družbi 100 gld., ljudski kuhinji 100 gld., za društvo sv. Filipa Nerija 100 gld., za zidanje cerkve v Porečah 300 gld., za popravo cerkve na Otoku 300 gld., za celovške uboge 1500 gld. vkup 4500 gld. — »Freie Stimmen« prinašajo o cesarjevem pohodu perfidno poročilo, kakor so prej bile objavile nesramen »pozdrav«.

(Z Brezlj.) V soboto obiskal je generalni minister frančiškanskega reda svetišče Matere Božje in hospic. — Novi križev pot v krasnem reliefu je blagoslovil veleč. provincijal o. Konstantin Luser. — Ljudski sveti misijon se bode obhajal v slavnoznani romarski cerkvi od 7. do 16. oktobra. — Pretekli teden je bila pokopana velika dobrotnica ubogih, »Janežkova mati«.

(Prošnja.) Vse gg. naročnike, ki niso prejeli litanij Jezusovega presv. srca, prosim uljudno: Potrpite še nekoliko časa, v kratkem izide drugi natis. Jos. Lavtižar.

(Izpred sodišča ali — napredna konstitucija.) Dne 28. junija t. l. je pisal »Slov. Narod« pod naslovom »Kdor išče ta — najde«: »Mladi Štefe, sotrudnik zloglasnega Dihurja in tajnik krščansko-socijalne zveze, učakal je danes prav neprijetno presenečenje. Obsojen je bil na teden dni v zapor in ta kazni se mu poostri z dvema postoma. Povod obsodbi je dalo žaljenje na časti, katero je Štefe zagrešil pri zadnji procesiji. Takrat je namreč vpričo neštevilne množice napadel neko gospo, katera je svoji jako stari materi rekla, naj nikar še ne poklekne, ker še ni čas in ker ne bo mogla toliko časa čakati, da pojde procesija mimo. Štefe je dotično gospo grdo opsoval in je govoril, da jo da aretovati, ako se takoj ne odstrani. O tej obtožbi je sedaj govorilo deželno sodišče, kjer je pa zastopnik tožiteljice gospe Nežičeve dr. Kušar učakal »neprijetno presenečenje«. Čakali smo cel teden, da »Narod« tudi to priboje, a čakali smo zaman. Deželno sodišče je povabilo in zaslislalo priče, katere je sodni tajnik pri okrajnem sodišču g. Kobler odbil, in te so soglasno pričale, da je tožiteljica delavke, ki so šle za procesijo, psovala s »trotelnici« in drugimi prijaznimi priimki ter da ji je toženi še-le potem zapretil z aretovanjem, ko ni upoštevala prijaznih opominov. G. Štefe se je zagovarjal sam. Dr. Kušar je bil morda mnenja, da se udeležnike procesije sme psovati, a deželno sodišče mu je dalo priliko premišljevat o njegovi zmoti, ker je deželno sodišče tožbo zavrnilo in g. Štefeta oprostilo.

(Nova učna knjiga.) Naučno ministerstvo je odobrilo za slovenske srednje šole »Zemljepis za spodnje in srednje razrede srednjih šol. II. oddelk: Opis dežel razun Avstro-Ogerske«. Pregledal prof. V. Bežek. Cena vezani knjigi 2 K 40 h.

(Sestanek slovanskih časnika) se prične danes zvečer v Krakovu. Iz Zagreba so odpotovali na ta shod dr. Mazzura za »Obzor«, Šandor Gjalski za »Vienac« in V. Fleišer za »Hrvatsko Domovino«. Mej potjo pa so v Budimpešti zvedeli, da je dunajska vlada prepovedala sodelovanje časnikarjev iz Ogerske in Hrvatske.

(Umrli) je 19. t. m. v Zemunu župnik V. Korajac, znani hrvatski pisatelj in proslavljeni humorist.

(V šoštanjskem okraju) so izvoljeni v okrajni šolski svet: Ivan Vošnjak, župan v Šoštanju; J. Kačič, notar v Šoštanju; J. Kranjec, veleposestnik v Št. Ilju; V. Ježovnik, župan v Velenju; M. Pirtovšek, župan v Šmartnem na Paki.

(Vollski shod) bode prihodnjo nedeljo ob 3. uri popoldne na Laškem. Poročala bodeta državni poslanec vitez Berks in deželni poslanec dr. Sernec.

(Častnim občanom) je izvolil pazinski občinski zastop gospoda državnega poslanca dr. Laginjo v priznanje zaslug za ustanovitev hrvatske gimnazije.

(Nova slovenska trdka v Trstu.) Kakor je razvidno iz oglasa g. Al. Grebenca v današnji številki, prišla je zopet jedna tuja trdka v našo last, katero je prevzel imenovani dobro znani naš rojak, čegar podjetje priporočamo svojim bralcem.

(Samomor.) Minuli ponedeljek so našli v grmovju na desnem bregu Bistrice nasproti tržiški predilnici mrtvo truplo 24-letnega kovača Fr. Lenarteka. Na desni roki je imel prerezano žilo, iz česar se sklepa, da se je sam umoril. V delavski knjižnici so našli listek z besedami: »Dopolnjeno je«.

(Kobilice) so se razširile v besniških bukovih gozdih pri Kranju na 180 ha. Prebivalci jih sicer pridno obirajo in pokončujejo, toda ker je to delo mogoče le od 4. do 6. ure jutraj, ne more mnogo napredovati.

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici) naznanja tem potom, da bode v nedeljo 24. septembra t. l. na Mestnem trgu velika gasilna vaja, pri kateri sodelujejo iz prijaznosti tovariška društva iz Begunj, Bleda, Breznice, Kamne Gorice in Mošenj. Poskusilo se bode dvigniti vodo iz Save v mesto, kar bi bilo ob velikem požaru v Radovljici tako za mesto kot za Predtrg neprecenljive važnosti. — Pričetek vaje ob 1. uri popoldne. — Po vaji zabava na trgu, kjer bode svirala domača godba. — Bratska društva po okolici, kakor prijatelje gasilstva sploh vabimo k zanimivi in podučni vaji najudaneje. — Srčnim »Na pomoč!« Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. septembra. Cesar se je danes opoldne povrnil iz Merana in se podal v Schönbrunn.

Dunaj, 22. septembra. Grof Thun je prišel danes na Dunaj. Takoj ob ednajstih so se vsi ministri sešli v posvet. — Popoldne ima grof Thun razgovor z mladočeskimi poslanci in s češkimi veleposestniki. — Poslanci Javorski, Herold, Pacak, Palfy in Stransky so imeli daljši posvet. Predmet temu posvetu je bil razgovor glede razveljavljenja jezikovnih naredb. Dogovarjali so se, pod kakimi pogoji bi bilo mogoče zastopnikom češkega naroda v to razveljavljenje privoliti. To posvetovanje se je opoldne prekinilo in se popoldne nadaljuje. Od tega razgovora je odvisen nadaljni razvoj krize.

Dunaj, 22. septembra. Danes je bil posvet ministrov. Posvetovali so se o razglasenju nagodbenih določil po § 14 in o notranjem položaju.

Dunaj, 22. septembra. Danes so se sošli v posvet člani krščansko-socijalne zveze, nemško-liberalne in nemške ljudske stranke. Razgovor je veljal političnim razmeram v Avstriji, posebno pa povabilu predsednika dr. Fuchsa k spravi konferenci 24. t. m. Po daljši debati se je sklenilo, da se imenovane stranke ne odzovejo povabilu.

Dunaj, 22. septembra. Opozicijski klub liberalcev, nemških nacjonalcev in antisemitov so imeli danes vsak za se svoje klubove seje. Vsi trije klubi so soglasno sklenili, da se razgovora pri dr. Fuchs-u ne vdeležijo ter o tem pisмено obvestijo dr. Fuchs-a. Nacijonalc so proti vsakemu skupnemu razgovoru, dokler se ne razveljavijo jezikovne naredbe, antisemiti so proti temu zaradi sklepov zadnjega shoda mladočeskih poslancev ter povdarjajo, da hočejo složno postopati z drugimi nemškimi strankami. — Posl. Wolf je pisal dr. Fuchs-u, da se njegova stranka ne vdeležijo razgovora pri njem zato, ker dr. Fuchs pripada h katoliški ljudski stranki. Wolf ob enem grozi z obstrukcijo, da onemogoči volitve v delegacijo.

Dunaj, 22. septembra. Vse vesti o kombinacijah, kako bo novo ministerstvo, so vsaj prezgodnje, le to je gotovo, da se sedanje ministerstvo preosnuje. Kako da se to zgodi, o tem bo odločeval vspeh dogovorov političnih veljakov, ki se te dni zbera na Dunaju. Sedaj čaka desnico jako važna vloga; ako desnica vstraja jedina in delavna, tedaj se ni bati, da bi se zanjo poslabšal političen položaj. Pristisk nasprotnih, skritih sil je velikansk in odbije ga jedino složna akcija desnice.

Dunaj, 22. septembra. Odredba, s katero se uravnajo plače organov finančne straže, se v kratkem razglasi in stopi s 1. oktobrom v veljavo.

Kutna Gora, 22. septembra. V smrt obsojeni Hilsner je danes pred sodnikom priznal, da se je udeležil umora krščanske deklice, ter imenoval dva žida, katerima je pri tem pomagal. Tudi je naznanil kraj, kje da hudodelca bivata. Državno pravdnistvo je takoj vse potrebno ukrenilo, da zajame lopova. Kaj da se je doseglo, še ni znano.

Belgrad, 22. septembra. Listi poročajo, da se danes razglasi razsodba naglega soda nad Kneževićem in drugovi.

Pariz, 22. septembra. Vojni minister Gallifet v posebnem povelju zabičava armadi, naj se ukloni najnovejšemu koraku glede Dreyfusa, kakor se je poprej uklonila razsodbi.

Kiel, 22. septembra. Ruska carska dvojica je včeraj dopoldne na parniku „Polarstern“ dospela sem. Nemška mornarica ju je pozdravila.

London, 22. septembra. Iz Kapstadta poročajo: Predsednik Krüger je brzojavno prosil kraljico Viktorijo, naj deluje za ohranjenje miru. — Vojaška uprava v Transvalu nadaljuje z vojnimi pripravami. Stanovanja v Pretoriji spreminjajo v bolnice.

Umrli so:

19. septembra. Jera Hofer, sprevodnika vdova, 65 let, Florijanske ulice 17, kap na možganih. — Leopold Haiden, železniški uslužbenec, 62 let, Marije Terezije cesta 9, kap.

20. septembra. Alojzija Verhovc, delavca hči, 5 let. Ulice na Grad 1, laryngo spasmus. — Alojzij Vindišar, kramar, 50 let, Stari trg 26, jetika.

V bolnišnici:

18. septembra. Jurij Golmajer, blavec, 58 let, jetika. 19. septembra. Marija Cotman, posestnika žena, 40 let, oslabljenje in brezkrvnost. — Ivan Jerman, gostac, 63 let, vulnus scissum pulmonia.

20. septembra. Fran Naglič, mizarja sin, 1 leto, otrpenje srca vsled davice. — Ludovik Koželj, krojač, 25 let, jetika.

Cena žitu na dunajski borzi dné 21. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8:55 do gl. 8:57
» » pomlad	» 8:89 » » 8:91
Rž za jesen	» 6:88 » » 6:89
» » pomlad	» 7:26 » » 7:28
Turšica za september	» 5:48 » » 5:50
» » oktober	» 5:50 » » 5:51
» » maj-junij	» 5:38 » » 5:40
Oves za jesen	» 5:35 » » 5:36
» » pomlad	» 5:73 » » 5:74

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
21.	9. zvečer	739.1	9.2	sr. svzh.	oblačno	
22.	7. jutraj	739.5	9.7	sl. svzh.	sk. oblač.	34.0
	2. popol.	738.1	13.5	sr. jzrah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 12.1°, normale: 14.1°.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel že dolge obstoječo

avtor. javno tehtnico, združeno s komisijsionalno trgovino Fr. Moditza v Trstu.

Priporočam se gg. trgovcem s prasiči, kakor onim z deželnimi pridelki, ter slavnim vodstvom raznih zadrug v posredovanje nakupovanja in prodaje vsakovrstnega blaga na tukajšnjem tržišču.

Vsestranske trgovinske zveze, prostorno skladišče, njega ugodna lega in zadostno znanje raznovrstnih trgovinskih strok mi dopuščajo pričakovati cenjenih naročil. — Z odličnim spoštovanjem

771 3-1

Alozij Grebene, Trst, ulica Torrente 30-32.

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. ministerstva za uk in bogočastje pripuščeni slovenski

mali, srednji in veliki

katekizem ali krščanski nauk,

ki ga je založilo knezoškofstvo ljubljansko, se dobiva pri knjigotrdcih na drobno mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

Na debelo pa ga bo od 15. sept. 1899 dalje razprodajalo edino le knezoškofstvo ljubljansko, ki je poskrbelo za to, da ne dobé le knjigotrdci kolikor mogoče velikih ugodnostij, ampak da bo dajalo tudi gg. katehetom, ki bi katekizma več vkupaj naročili, na vsakih 10 iztisov po tri iztise namečka za ubožne učence.

Vsi iztisi katekizma, kar se jih bo od 15. septembra t. l. dalje razprodalo knjigotrdcem, bodo imeli znotraj na platnicah prilepljen po en listič. Te lističe naj gg. katehetje od učencev nabirajo ter naj je svoj čas pošljejo knezoškofstvu ljubljanskemu, katero jim bo poslalo za vsakih 10 takih listkov po en iztis detičnega katekizma za ubožne učence zastoj. Plačati jim bo samo troške pošiljave.

Natančneje pojasnila gledé dobave v večjih množinah daje na željo gg. razprodajalcem knezoškofstvo ljubljansko.

V Ljubljani, dné 9. septembra 1899.

749 7

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847.533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4½%. Poštne-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 21. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 85 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 95 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 » 30 »
Ogerska zlata renta 4%	117 » 40 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	95 » 15 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	871 » — »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97½ »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 57½ »
Italijanski bankovci	44 » 45 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dné 21. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 30 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	128 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » — »
Prijoritete obveznic državne železnice	215 » 25 »
» južne železnice 3%	168 » 75 »
» južne železnice 5%	118 » — »
dolenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 60 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	29 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	83 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 20 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3200	3200 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	426 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	102 » — »
Montanska družba avstr. plan.	280 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	187 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.